

SKLEP SVETA (EU) 2015/1523**z dne 14. septembra 2015****o uvedbi začasnih ukrepov na področju mednarodne zaščite v korist Italije in Grčije**

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 78(3) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

ob upoštevanju mnenja Evropskega parlamenta,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) V skladu s členom 78(3) Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU) lahko Svet na predlog Komisije in po posvetovanju y Evropskim parlamentom v primeru izrednih razmer v eni ali več državah članicah zaradi nenadnega prihoda državljanov tretjih držav sprejme začasne ukrepe v korist zadevnih držav članic.
- (2) V skladu s členom 80 PDEU velja za politike Unije glede mejne kontrole, azila in priseljevanja ter njihovo izvajanje načelo solidarnosti in pravične delitve odgovornosti med državami članicami, akti Unije, sprejeti na tem področju, pa morajo vsebovati ustrezne ukrepe za uveljavitev tega načela.
- (3) Ob nedavnih kriznih razmerah v Sredozemlju so institucije Unije nemudoma priznale izjemne migracijske tokove v tej regiji ter pozvale h konkretnim solidarnostnim ukrepom za podporo najbolj obremenjenim državam članicam. Komisija je na skupnem zasedanju ministrov za zunanje in notranje zadeve 20. aprila 2015 predstavila načrt ukrepov v desetih točkah za takojšen odziv na to krizo ter se med drugim zavezala k preučitvi možnosti za uvedbo mehanizma nujnih premestitev.
- (4) Evropski svet se je na zasedanju dne 23. aprila 2015 med drugim odločil okrepiti notranjo solidarnost in odgovornost ter se zavezal zlasti k povečanju nujne pomoči najbolj obremenjenim državam članicam in preučitvi možnosti za organizacijo nujnih premestitev med državami članicami na prostovoljni osnovi, pa tudi napotitvi ekip Evropskega azilnega podpornega urada (v nadaljnjem besedilu: EASO) v najbolj obremenjene države članice za skupno obravnavanje prošenj za mednarodno zaščito, vključno z registracijo in odvzemanjem prstnih odtisov.
- (5) Evropski parlament je v resoluciji z dne 28. aprila 2015 ponovno potrdil, da mora Unija pri svojem odzivu na nedavne pretresljive dogodke v Sredozemlju izhajati iz solidarnosti in pravične delitve odgovornosti ter pri tem bolj okrepiti prizadevanja v podporo tistim državam članicam, ki v absolutnem smislu ali sorazmerno gledano sprejmejo največji delež beguncev in prosilcev za mednarodno pomoč.
- (6) Evropski svet je na zasedanju 25. in 26. junija 2015 med drugim sklenil, da bi bilo treba istočasno pospešiti prizadevanja v zvezi s tremi ključnimi razsežnostmi, in sicer premestitvami/preselitvami, vrnitvijo/ponovnim sprejemom/reintegracijo ter sodelovanjem z državami izvora in tranzita. Ob upoštevanju sedanjih izrednih razmer ter zaveze k okrepitvi solidarnosti in odgovornosti se je dogovoril zlasti o začasni in izjemni premestitvi 40 000 oseb, ki nedvomno potrebujejo mednarodno zaščito, za dve leti iz Italije in iz Grčije v druge države članice. Pozval je k hitremu sprejetju tozadevnega sklepa Sveta in sklenil, da bi se morale države članice v ta namen soglasno dogovoriti o porazdelitvi teh oseb glede na posebne okoliščine v državah članicah.
- (7) Specifične razmere držav članic so zlasti posledica migracijskih tokov v drugih geografskih regijah, kot je migracijska pot na Zahodnem Balkanu.

- (8) V več državah članicah se je leta 2014 znatno povečalo skupno število migrantov, vključno s prosilci za mednarodno zaščito, ki so prispeli na njihovo ozemlje, v nekaterih od njih pa se je ta trend nadaljeval tudi v prvih mesecih leta 2015. Komisija je več državam članicam zagotovila nujno finančno pomoč, EASO pa operativno podporo, da bi se lahko spoprijele s tem povečanim pritiskom.
- (9) Med državami članicami, ki se soočajo z znatnimi pritiski, in ob upoštevanju nedavnih pretresljivih dogodkov v Sredozemlju je zlasti na ozemlju Italije in Grčije prispelo doslej največje število migrantov, vključno s prosilci, ki nedvomno potrebujejo mednarodno zaščito, kar je močno obremenilo njuna migracijska in azilna sistema.
- (10) Po podatkih Evropske agencije za upravljanje operativnega sodelovanja na zunanjih mejah (Frontex) za leto 2014 sta bili migracijski poti v osrednjem in vzhodnem Sredozemlju glavni območji nezakonitih prehodov meje z Unijo. Samo v Italijo je leta 2014 nezakonito vstopilo več kot 170 000 migrantov, kar je 277-odstotno povečanje v primerjavi z letom 2013. Trend enakomernega naraščanja je bilo opaziti tudi v Grčiji, v katero je nezakonito vstopilo več kot 50 000 migrantov, kar je 153-odstotno povečanje v primerjavi z letom 2013. Skupna številka se je tekom leta 2015 še povečala. Italija je v prvih šestih mesecih leta 2015 zabeležila 5-odstotno povečanje nezakonitih prehodov meje v primerjavi z enakim obdobjem lani. V enakem obdobju se je tudi Grčija soočila z velikim povečanjem števila nezakonitih prehodov meje, ki je ustrezalo šestkratnemu povečanju v prvih šestih mesecih leta 2014 (več kot 76 000 v obdobju med januarjem in junijem 2015 v primerjavi z 11 336 v obdobju od januarja do junija 2014). Velik delež celotnega števila migrantov z neurejenim statusom, zabeleženih v teh dveh regijah, predstavljajo državljani držav, katerih prošnje za mednarodno zaščito v Uniji se po podatkih Eurostata pogosto ugodno rešijo.
- (11) Leta 2014 je po podatkih Eurostata v Italiji za mednarodno zaščito zaprosilo 64 625 oseb, kar je 143-odstotno povečanje v primerjavi z letom 2013, ko je bilo tovrstnih prosilcev 26 920. Grčija je z 9 430 prosilci zabeležila manjši porast števila prošenj (tj. 15-odstotno povečanje). V prvem četrtletju leta 2015 je za mednarodno zaščito v Italiji zaprosilo 15 250 oseb (kar predstavlja 47-odstotno povečanje v primerjavi s prvim četrtletjem leta 2014), v Grčiji pa 2 615 oseb (kar pomeni 28-odstotno povečanje v primerjavi s prvim četrtletjem leta 2014).
- (12) Doslej so bili v okviru migracijske in azilne politike sprejeti številni ukrepi za podporo Italiji in Grčiji, med drugim z znatno nujno pomočjo in operativno podporo, ki jo je zagotovil EASO. Italija in Grčija sta bili na drugem in tretjem mestu med upravičenkami, ki so v obdobju 2007–2013 prejele največ finančnih sredstev iz naslova splošnega programa „Solidarnost in upravljanje migracijskih tokov“ (SOLID), poleg tega pa sta prejeli še znatna finančna sredstva iz naslova nujne pomoči. Ti državi bosta tudi v obdobju 2014–2020 glavni upravičenki do sredstev iz Sklada za azil, migracije in vključevanje.
- (13) Zaradi nestabilnih razmer in konfliktov, ki se odvijajo v neposrednem sosedstvu Italije in Grčije, se bo že tako velik pritisk na njuna migracijska in azilna sistema zelo verjetno še stopnjeval, precejšen del migrantov, ki prispejo na njuni ozemlji, pa bo morda potreboval mednarodno zaščito. Zato je odločilnega pomena, da se pokaže solidarnost s tema državama in da se podpora, ki se jima že zagotavlja, dopolni z začasnimi ukrepi na področju azila in migracij.
- (14) Obenem bi morali Italija in Grčija kot odziv na izjemne pritiske na njuna azilna in migracijska sistema zagotoviti strukturne rešitve. Ukrepe iz tega sklepa bi zato morala spremljati uvedba trdnega in strateškega okvira v teh dveh državah za odziv na krizne razmere in okrepitev procesa reform, ki se že izvaja na teh področjih. V zvezi s tem bi morali Italija in Grčija na dan začetka veljavnosti tega sklepa Komisiji predložiti vsaka svoj časovni načrt, ki bi moral vključevati ustrezne ukrepe na področju azila, prvega sprejema in vračanja za krepitev zmogljivosti, kakovosti in učinkovitosti njunih sistemov na teh področjih, pa tudi ukrepe za zagotovitev ustreznega izvajanja tega sklepa, da bi jima po izteku njegove veljavnosti omogočili lažje obvladovanje morebitnega povečanja števila migrantov, ki prispejo na njuni ozemlji.
- (15) Ob upoštevanju, da se je Evropski svet dogovoril o sklopu medsebojno povezanih ukrepov, bi morala Komisija imeti pooblastilo, da po potrebi in po tem, ko je imela zadevna država možnost predstaviti svoja stališča, začasno odloži uporabo tega sklepa za omejeno obdobje, če Italija ali Grčija ne bi spoštovali svojih obveznosti v zvezi s tem.

- (16) Če bi se katera koli druga država članica zaradi nenadnega prihoda državljanov tretjih držav znašla v podobnem izrednem položaju, lahko Svet na predlog Komisije in po posvetovanju z Evropskim parlamentom sprejme začasne ukrepe v korist zadevne države članice na podlagi člena 78(3) PDEU. Takšni ukrepi lahko po potrebi vključujejo zamrznitev obveznosti zadevne države članice, ki so ji naložene s tem sklepom.
- (17) V skladu s členom 78(3) PDEU bi morali biti ukrepi v korist Italije in Grčije začasni. Obdobje 24 mesecev je smiselno, da bi ukrepi iz tega sklepa Italiji in Grčiji resnično pomagali pri obvladovanju povečanih migracijskih tokov na njenih ozemljih.
- (18) Ukrepi za premestitev iz Italije in Grčije iz tega sklepa pomenijo začasno odstopanje od pravila iz člena 13(1) Uredbe (EU) št. 604/2013 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾, v skladu s katerim bi bili Italija in Grčija sicer odgovorni za obravnavo prošnje za mednarodno zaščito na podlagi meril iz poglavja III navedene uredbe, pa tudi začasno odstopanje od postopkovnih korakov, vključno z roki, iz členov 21, 22 in 29 navedene uredbe. Druge določbe Uredbe (EU) št. 604/2013, vključno z izvedbenimi pravili iz Uredbe Komisije (ES) št. 1560/2003 ⁽²⁾ in Izvedbene uredbe Komisije (EU) št. 118/2014 ⁽³⁾, se še naprej uporabljajo, vključno s pravili iz te uredbe o obveznosti države članice, ki izvede predajo, da krije stroške, ki nastanejo pri predaji prosilca v državo članico premestitve, in o sodelovanju pri predajah med državami članicami ter o prenosu informacij prek elektronskega komunikacijskega omrežja „DubliNet“.

Ta sklep vključuje tudi odstopanje od privolitve prosilca za mednarodno zaščito, kot je opredeljeno v členu 7(2) Uredbe (EU) št. 516/2014 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁴⁾.

- (19) Ukrepi za premestitev držav članic ne odvezujejo od celovitega izvajanja določb Uredbe (EU) št. 604/2013, vključno tistimi, ki se nanašajo na ponovno združitev družine, posebno zaščito mladoletnikov brez spremstva in diskrecijsko klavzulo o humanitarnih razlogih.
- (20) Izbrati je bilo treba merila za določitev, kateri prosilci in v kolikšnem številu naj se premestijo iz Italije in iz Grčije, brez poseganja v odločitve v zvezi s prošnjami za azil, sprejetimi na nacionalni ravni. Predviden je jasen in obvladljiv sistem, ki temelji na določitvi praga povprečne stopnje na ravni Unije ugodno rešenih prošenj za mednarodno zaščito v postopkih na prvi stopnji, kakor jo je izračunal Eurostat na podlagi najnovejših razpoložljivih statističnih podatkov o vseh prvostopenjskih odločitvah, ki so bile na ravni Unije sprejete v zvezi s prošnjami za azil oziroma mednarodno zaščito. Po eni strani bi bilo treba s tem pragom v čim večji možni meri zagotoviti, da lahko vsi prosilci, ki nedvomno potrebujejo mednarodno zaščito, neomejeno in hitro uveljavijo svoje pravice do zaščite v državi članici premestitve. Po drugi strani bi z njim v čim večji možni meri preprečil, da bi bili prosilci, katerih prošnje bodo verjetno zavrnjene, premeščeni v drugo državo članico in bi se s tem neupravičeno podaljšalo njihovo bivanje v Uniji. Glede na najnovejše posodobljene razpoložljive četrtnete podatke Eurostata o odločitvah, ki so bile sprejete v postopkih na prvi stopnji, bi bilo v tem sklepu uporabiti prag 75 %.
- (21) Namen začasnih ukrepov je ublažiti občuten pritisk na azilna sistema Italije in Grčije, zlasti s premestitvijo pomembnega števila prosilcev, ki bodo na njuni ozemlji prispeli po dnevu začetka uporabe tega sklepa in bodo

⁽¹⁾ Uredba (EU) št. 604/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o vzpostavitvi meril in mehanizmov za določitev države članice, odgovorne za obravnavanje prošnje za mednarodno zaščito, ki jo v eni od držav članic vložijo državljani tretje države ali oseba brez državljanstva (UL L 180, 29.6.2013, str. 31).

⁽²⁾ Uredba Komisije (ES) št. 1560/2003 z dne 2. septembra 2003 o podrobnih pravilih za uporabo Uredbe Sveta (ES) št. 343/2003 o določitvi meril in mehanizmov za določitev države članice, odgovorne za obravnavanje prošnje za azil, ki jo v eni od držav članic vložijo državljani tretje države (UL L 222, 5.9.2003, str. 3).

⁽³⁾ Izvedbena uredba Komisije (EU) št. 118/2014 z dne 30. januarja 2014 o spremembi Uredbe (ES) št. 1560/2003 o podrobnih pravilih za uporabo Uredbe Sveta (ES) št. 343/2003 o določitvi meril in mehanizmov za določitev države članice, odgovorne za obravnavanje prošnje za azil, ki jo v eni od držav članic vložijo državljani tretje države (UL L 39, 8.2.2014, str. 1).

⁽⁴⁾ Uredba (EU) št. 516/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. aprila 2014 o ustanovitvi Sklada za azil, migracije in vključevanje, o spremembi Odločbe Sveta 2008/381/ES in razveljavitvi odločb št. 573/2007/ES in št. 575/2007/ES Evropskega parlamenta in Sveta ter Odločbe Sveta 2007/435/ES (UL L 150, 20.5.2014, str. 168).

nedvomno potrebovali mednarodno zaščito. Glede na skupno število državljanov tretjih držav, ki so leta 2014 nezakonito vstopili v Italijo ali Grčijo, ter ob upoštevanju števila tistih, ki nedvomno potrebujejo mednarodno zaščito, bi bilo treba iz Italije in Grčije premestiti skupaj 40 000 prosilcev, ki nedvomno potrebujejo mednarodno zaščito. To število ustreza približno 40 % skupnega števila državljanov tretjih držav, ki so leta 2014 nezakonito vstopili v Italijo ali Grčijo ter nedvomno potrebujejo mednarodno zaščito. Ukrep premestitve, ki se predlaga v tem sklepu, torej pomeni pravično delitev bremena med Italijo in Grčijo na eni strani ter drugimi državami članicami na drugi strani. Ob upoštevanju ustreznih skupnih razpoložljivih podatkov za leto 2014 in prve štiri mesece leta 2015 v Italiji v primerjavi z Grčijo bi bilo treba iz Italije premestiti 60 % tovrstnih prosilcev, iz Grčije pa 40 %.

- (22) Dne 20. julija 2015 je bila ob upoštevanju posebnih okoliščin v državah članicah soglasno sprejeta resolucija predstavnikov vlad držav članic, ki so se sestali v okviru Sveta, o premestitvi 40 000 oseb, ki nedvomno potrebujejo mednarodno zaščito, iz Italije in Grčije. V obdobju dveh let bi morali iz Italije premestiti 24 000 oseb, iz Grčije pa 16 000.
- (23) Sklad za azil, migracije in vključevanje, ustanovljen z Uredbo (EU) št. 516/2014, podpira ukrepe za delitev bremena, o katerih se dogovorijo države članice. V členu 7(2) Uredbe (EU) št. 516/2014 je določena možnost, da države članice izvedejo ukrepe v zvezi s premestitvijo prosilcev za mednarodno zaščito v okviru svojih nacionalnih programov, v členu 18 Uredbe (EU) št. 516/2014 pa možnost prejema pavšalnega zneska 6 000 EUR za premestitev vsakega upravičenca do mednarodne zaščite iz druge države članice.
- (24) Ob spoštovanju načela solidarnosti in pravične delitve odgovornosti ter ob upoštevanju dejstva, da ta sklep pomeni nadaljnji razvoj politike na tem področju, bi bilo treba zagotoviti, da države članice, v katere se na podlagi tega sklepa iz Italije in Grčije premestijo prosilci, ki nedvomno potrebujejo mednarodno zaščito, prejmejo pavšalni znesek za vsako premeščeno osebo, ki je enak pavšalnemu znesku iz člena 18 Uredbe (EU) št. 516/2014, in sicer 6 000 EUR, in se odobri po enakem postopku. To pomeni omejeno, začasno odstopanje od člena 18 Uredbe (EU) št. 516/2014, ker pavšalni znesek ne bi bil plačan za upravičence do mednarodne zaščite, temveč za premeščene prosilce. Takšnačasna razširitev kroga potencialnih prejemnic pavšalnega zneska je dejansko sestavni del programa nujnih premestitev, ki ga uvaja ta sklep.
- (25) Uvesti je treba postopek za hitro premestitev, izvajanje začasnih ukrepov pa morata spremljati tesno upravno sodelovanje med državami članicami in operativna podpora, ki jo zagotavlja EASO.
- (26) Nacionalna varnost in javni red bi morala biti upoštevana v celotnem postopku premestitve, dokler ni prosilec dejansko premeščen. Kadar ima država članica utemeljene razloge za to, da prosilca šteje za grožnjo za svojo nacionalno varnost ali javni red, bi morala o tem obvestiti druge države članice, in sicer ob polnem spoštovanju temeljnih pravic prosilca, vključno z zadevnimi pravili o varstvu podatkov.
- (27) Pri odločanju o tem, katere prosilce, ki nedvomno potrebujejo mednarodno zaščito, bi bilo treba premestiti iz Italije in iz Grčije, bi bilo treba dati prednost ranljivim prosilcem v smislu členov 21 in 22 Direktive 2013/33/EU Evropskega parlamenta in Sveta⁽¹⁾. V zvezi s tem bi se morale prednostno upoštevati posebne potrebe prosilcev, vključno s potrebami, povezanimi z zdravjem. Korist otroka bi morala biti vedno najpomembnejše vodilo.
- (28) Poleg tega bi bilo treba pri določanju države članice, ki bo država članica premestitve, posebno pozornost posvetiti posebnim kvalifikacijam in značilnostim zadevnih prosilcev, kot so znanje jezikov in druge informacije o posamezniku na podlagi dokazanih družinskih, kulturnih ali socialnih vezi, ki bi lahko olajšale njihovo integracijo v državi članici premestitve. Kar zadeva posebej ranljive prosilce, bi bilo treba upoštevati zmogljivosti države članice premestitve, da tovrstnim prosilcem zagotovi ustrezno pomoč, in potrebo po zagotovitvi pravične

⁽¹⁾ Direktiva 2013/33/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o standardih za sprejem prosilcev za mednarodno zaščito (ULL 180, 29.6.2013, str. 96).

porazdelitve teh prosilcev med državami članicami. Ob doslednem spoštovanju načela nediskriminacije lahko države članice premestitve na podlagi navedenih informacij izrazijo svoje preference glede prosilcev, na osnovi katerih lahko Italija in Grčija po posvetovanju z EASO in, kadar je to ustrezno, tudi z uradniki za zvezo, pripravita sezname morebitnih prosilcev, določenih za premestitev v posamezno državo članico.

- (29) Države članice bi z napotitvijo uradnikov za zvezo v Italijo in v Grčijo lahko olajšale učinkovito izvajanje postopka premestitve, vključno z ustrezno določitvijo prosilcev, ki bi bili lahko premeščeni, ob upoštevanju zlasti njihove ranljivosti in kvalifikacij. Kar zadeva napotitev uradnikov za zvezo v Italijo in v Grčijo in izpolnjevanje njihovih nalog, bi si država članica premestitve ter Italija in Grčija morale izmenjati vse zadevne informacije, med postopkom premestitve pa bi morale še naprej tesno sodelovati.
- (30) Pravni in postopkovni zaščitni ukrepi iz Uredbe (EU) št. 604/2013 se še naprej uporabljajo v zvezi s prosilci, za katere se uporablja ta sklep. Poleg tega bi morali biti prosilci obveščeni o postopku premestitve iz tega sklepa in seznanjeni z odločitvijo o premestitvi, ki predstavlja odločitev o predaji v smislu člena 26 Uredbe (EU) št. 604/2013. Ker prosilec v skladu s pravom EU nima pravice izbrati države članice, ki bo odgovorna za obravnavo njegove prošnje, bi se lahko na pravico do učinkovitega pravnega sredstva zoper odločitev o premestitvi, ki je določena v Uredbi (EU) št. 604/2013, skliceval samo, kadar uveljavlja svoje temeljne pravice. Države članice lahko v skladu s členom 27 navedene uredbe v nacionalnem pravu določijo, da pritožba zoper odločitev o predaji samodejno ne odloži predaje prosilca, temveč ima zadevna oseba možnost, da zahteva odložitev izvršitve odločitve o predaji, dokler se obravnava njena pritožba.
- (31) Prosilci pred predajo državi članici premestitve in po njej uživajo pravice in jamstva, ki so določeni v Direktivi 2013/32/EU Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾ in Direktivi 2013/33/EU, tudi v zvezi z njihovimi posebnimi potrebami glede sprejema in postopkovnimi potrebami. Poleg tega se Uredba (EU) št. 603/2013 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽²⁾ še naprej uporabljata za prosilce, za katere se uporablja ta sklep.
- (32) Sprejeti bi bilo treba ukrepe za preprečevanje sekundarnega gibanja premeščenih oseb iz države članice premestitve v druge države članice, kar bi lahko otežilo učinkovito izvajanje tega sklepa. Zlasti bi bilo treba prosilce seznaniti s posledicami nadaljnjega nedovoljenega gibanja med državami članicami in dejstvom, da se jim pravice iz naslova mednarodne zaščite, ki jim jo prizna država članica premestitve, načeloma priznajo samo v tej državi članici.
- (33) Poleg tega bi morala v skladu s cilji, določenimi v Direktivi 2013/33/EU, harmonizacija pogojev za sprejem med državami članicami prispevati k omejevanju sekundarnega gibanja prosilcev za mednarodno zaščito, na katero vplivajo različni pogoji za njihov sprejem. Države članice bi morale z namenom doseganja istega cilja razmisliti o uvedbi obveznosti poročanja ter prosilcem za mednarodno zaščito zagotoviti materialne pogoje za sprejem, ki vključujejo nastanitev, hrano in obleko izključno v naravi, po potrebi pa tudi zagotoviti, da se prosilci neposredno predajo državi članici premestitve. Prav tako države članice med obravnavo prošenj za mednarodno zaščito, kot je določeno v pravnem redu EU s področja azila in schengenskem pravnem redu, razen iz resnih humanitarnih razlogov, prosilcem ne bi smele niti zagotoviti nacionalnih potnih listin niti jim nameniti drugih spodbud, na primer finančnih, ki bi lahko olajšale njihovo nedovoljeno gibanje v druge države članice. V primeru nedovoljenega gibanja v druge države članice bi bilo treba prosilce poslati nazaj v državo članico premestitve v skladu s pravili iz Uredbe (EU) št. 604/2013.

⁽¹⁾ Direktiva 2013/32/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o skupnih postopkih za priznanje ali odvzem mednarodne zaščite (UL L 180, 29.6.2013, str. 60).

⁽²⁾ Uredba (EU) št. 603/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o vzpostavitvi sistema Eurodac za primerjavo prstnih odtisov zaradi učinkovite uporabe Uredbe (EU) št. 604/2013 o vzpostavitvi meril in mehanizmov za določitev države članice, odgovorne za obravnavanje prošnje za mednarodno zaščito, ki jo v eni od držav članic vložijo državljani tretje države ali oseba brez državljanstva, in o zahtevah za primerjavo s podatki iz sistema Eurodac, ki jih vložijo organi kazenskega pregona držav članic in Europol za namene kazenskega pregona, ter o spremembi Uredbe (EU) št. 1077/2011 o ustanovitvi Evropske agencije za operativno upravljanje obsežnih informacijskih sistemov s področja svobode, varnosti in pravice (UL L 180, 29.6.2013, str. 1).

- (34) Da bi se izognili sekundarnemu gibanju upravičencev do mednarodne zaščite, bi morale države članice slednje tudi obvestiti o pogojih, pod katerimi lahko zakonito vstopijo v drugo državo članico in tam prebivajo, ter bi lahko uvedle obveznosti poročanja. V skladu z Direktivo 2008/115/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾ bi morale države članice od upravičenca do mednarodne zaščite, ki nezakonito biva na njihovem ozemlju, zahtevati, naj se nemudoma vrne v državo članico premestitve. V primeru, da se oseba ne želi vrniti prostovoljno, bi bilo treba vrnitev v državo članico premestitve uveljaviti na silo.

Poleg tega – in če tako določa nacionalno pravo – lahko država članica, ki je v primeru prisilne vrnitve v državo članico premestitve uveljavila vrnitev, odloči, da izda prepoved vstopa v državo, s čimer bi upravičencu za določeno obdobje preprečila ponovni vstop na svoje ozemlje.

- (35) Ker je namen tega sklepa ukrepanje v izrednih razmerah in podpora Italiji in Grčiji pri krepitevi njunih azilnih sistemov, bi morale to tema državam omogočiti, da ob pomoči Komisije skleneta dvostranske dogovore z Islandijo, Lihtenštajnom, Norveško in Švico o premestitvi oseb, ki spadajo na področje uporabe tega sklepa. Takšni dogovori bi morali odražati tudi osrednje elemente tega sklepa, zlasti tiste, ki se nanašajo na postopek premestitve ter pravice in obveznosti prisilcev, pa tudi tiste, ki se nanašajo na Uredbo (EU) št. 604/2013.
- (36) Specifično podporo, ki se zagotovi Italiji in Grčiji prek programa premestitve, bi bilo treba dopolniti z dodatnimi ukrepi, in sicer od prihoda državljanov tretjih držav na ozemlje Italije in Grčije do zaključka vseh veljavnih postopkov, ki jih usklajujejo EASO in druge zadevne agencije, npr. Frontex, ki usklajujejo vrnitev državljanov tretjih držav brez pravice ostati na ozemlju, skladno z določbami Direktive 2008/115/ES.
- (37) Ker ciljev tega sklepa države članice ne morejo zadovoljivo doseči, temveč se zaradi obsega ali učinkov predlaganega ukrepa lažje dosežejo na ravni Unije, lahko Unija sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 Pogodbe o Evropski uniji (PEU). V skladu z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta sklep ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje navedenih ciljev.
- (38) Ta sklep spoštuje temeljne pravice in upošteva načela, priznana z Listino Evropske unije o temeljnih pravicah.
- (39) V skladu s členoma 1 in 2 Protokola (št. 21) o stališču Združenega kraljestva in Irske glede območja svobode, varnosti in pravice, ki je priložen PEU in PDEU, in brez poseganja v člen 4 navedenega protokola ti dve državi članici ne sodelujeta pri sprejetju tega sklepa, ki zato zanju ni zavezujoč in se v njiju ne uporablja.
- (40) V skladu s členoma 1 in 2 Protokola (št. 22) o stališču Danske, ki je priložen PEU in PDEU, Danska ne sodeluje pri sprejetju tega sklepa, ki zato zanj ni zavezujoč in se v njej ne uporablja.
- (41) Glede na nujnost razmer bi moral ta sklep začeti veljati dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije* –

SPREJEL NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

Predmet urejanja

Ta sklep določa začasne ukrepe na področju mednarodne zaščite v korist Italije in Grčije, da bi ju podprli pri boljšem obvladovanju izrednih razmer, ki so posledica nenadnega prihoda državljanov tretjih držav na njuni ozemlji.

⁽¹⁾ Direktiva 2008/115/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 2008 o skupnih standardih in postopkih v državah članicah za vračanje nezakonito prebivajočih državljanov tretjih držav (UL L 348, 24.12.2008, str. 98).

Člen 2

Opredelitev pojmov

V tem sklepu se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

- (a) „prošnja za mednarodno zaščito“ pomeni prošnjo za mednarodno zaščito, kakor je opredeljena v točki (h) člena 2 Direktive 2011/95/EU Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾;
- (b) „prosilec“ pomeni državljan tretje države ali osebo brez državljanstva, ki je vložila prošnjo za mednarodno zaščito, v zvezi s katero še ni bila sprejeta dokončna odločitev;
- (c) „mednarodna zaščita“ pomeni status begunca in status subsidiarne zaščite, kakor sta opredeljena v točkah (e) oziroma (g) člena 2 Direktive 2011/95/EU;
- (d) „družinski člani“ pomenijo družinske člane, kakor so opredeljeni v točki (g) člena 2 Uredbe (EU) št. 604/2013;
- (e) „premistitev“ pomeni transfer prosilca z ozemlja države članice, ki je glede na merila iz poglavja III Uredbe (EU) št. 604/2013 odgovorna za obravnavo njegove prošnje za mednarodno zaščito, na ozemlje države članice premestitve;
- (f) „država članica premestitve“ pomeni državo članico, ki postane odgovorna za obravnavo prošnje za mednarodno zaščito v skladu z Uredbo (EU) št. 604/2013, ki jo je prosilec vložil po tem, ko je bil premeščen na ozemlje te države članice.

Člen 3

Področje uporabe

1. V skladu s tem sklepom se premestijo samo prosilci, ki so prošnje za mednarodno zaščito vložili v Italiji ali v Grčiji in za katere bi sicer ti državi bili odgovorni v skladu z merili za določitev odgovorne države članice iz poglavja III Uredbe (EU) št. 604/2013.

2. V skladu s tem sklepom se premesti samo prosilec iz države, za katero delež ugodno rešenih prošenj za mednarodno zaščito med vsemi odločitvami, ki se v smislu poglavja III Direktive 2013/32/EU sprejmejo v postopkih na prvi stopnji v zvezi s prošnjami za mednarodno zaščito, po najnovejših razpoložljivih posodobljenih četrtletnih podatkih Eurostata za povprečje na ravni Unije, znaša najmanj 75 %. Pri osebah brez državljanstva se upošteva država prejšnjega običajnega prebivališča. Četrtletna poročila se upoštevajo samo glede prosilcev, ki še niso bili uvrščeni med prosilce, ki bi lahko bili premeščeni v skladu s členom 5(3) tega sklepa.

Člen 4

Premistitev prosilcev v države članice

Po dogovoru, doseženem med državami članicami z resolucijo z dne 20. julija 2015 predstavnikov vlad držav članic, ki so se sestali v okviru Sveta, o premestitvi 40 000 oseb, ki nedvomno potrebujejo mednarodno zaščito, iz Italije in iz Grčije:

- (a) se iz Italije na ozemlja drugih držav članic premesti 24 000 prosilcev;
- (b) se iz Grčije na ozemlja drugih držav članic premesti 16 000 prosilcev.

⁽¹⁾ Direktiva 2011/95/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. decembra 2011 o standardih glede pogojev, ki jih morajo izpolnjevati državljani tretjih držav ali osebe brez državljanstva, da so upravičeni do mednarodne zaščite, glede enotnega statusa beguncev ali oseb, upravičenih do subsidiarne zaščite, in glede vsebine te zaščite (UL L 337, 20.12.2011, str. 9).

Člen 5

Postopek premestitve

1. Za upravno sodelovanje, ki je potrebno za izvajanje tega sklepa, vsaka država članica določi nacionalno kontaktno točko ter njen naslov sporoči drugim državam članicam in EASO. Države članice v povezavi z EASO in drugimi ustreznimi agencijami sprejmejo vse ukrepe, potrebne za neposredno sodelovanje in izmenjavo informacij med pristojnimi organi, vključno z navedbo razlogov iz odstavka 7.
2. Države članice v rednih časovnih presledkih in vsaj vsake tri mesece sporočijo število prosilcev, ki jih je mogoče hitro premestiti na njihovo ozemlje, in druge pomembne informacije.
3. Italija in Grčija na podlagi teh informacij in ob podpori EASO, po potrebi pa tudi uradnikov za zvezo držav članic iz odstavka 8 tega člena, določita posamezne prosilce, ki bi jih bilo mogoče premestiti v druge države članice, ter kontaktnim točkam teh držav članic čim prej sporočita vse ustrezne informacije. Prednost pri tem imajo ranljivi prosilci v smislu členov 21 in 22 Direktive 2013/33/EU.
4. Po tem, ko država članica premestitve to odobri, Italija in Grčija za vsakega prosilca, ki je bil določen za premestitev, čim prej in ob posvetovanju z EASO sprejmeta odločitev o premestitvi v posamezno državo članico premestitve in ga s to odločitvijo seznanita v skladu s členom 6(4). Država članica lahko odloči, da se premestitev prosilca ne odobri, le če obstajajo utemeljeni razlogi iz odstavka 7 tega člena.
5. Premestitev prosilcev, za katere se v skladu z obveznostmi iz člena 9 Uredbe (EU) št. 603/2013 zahteva odvzem prstnih odtisov, se lahko predlaga le, če so bili njihovi prstni odtisi odvzeti in posredovani centralnemu sistemu Eurodac v skladu z navedeno uredbo.
6. Premestitev prosilca na ozemlje države članice premestitve se izvede čim prej po datumu seznanitve zadevne osebe z odločitvijo o premestitvi v skladu s členom 6(4). Italija in Grčija državi članici premestitve sporočita datum in uro predaje ter vse druge relevantne informacije.
7. Države članice imajo pravico zavrniti premestitev prosilca, samo kadar obstajajo utemeljeni razlogi, da ga štejejo kot grožnjo za svojo nacionalno varnost ali za javni red ali če obstajajo resni razlogi za uporabo izključitvenih določb iz členov 12 in 17 Direktive 2011/95/EU.
8. Države članice lahko določijo, da po izmenjavi vseh relevantnih informacij za izvajanje vseh vidikov postopka premestitve iz tega člena v Italiji in v Grčiji imenujejo uradnike za zvezo.
9. Države članice v skladu s pravnim redom EU v celoti izpolnjujejo svoje obveznosti. Skladno s tem Italija in Grčija za postopek premestitve zagotavljata identifikacijo, registracijo in odvzem prstnih odtisov ter vzpostavitev potrebnih zmogljivosti. Prosilci, ki se izognejo postopku premestitve, so iz premestitve izključeni.
10. Postopek premestitve iz tega člena se zaključi čim hitreje in najpozneje v dveh mesecih od datuma, ko država članica premestitve pošlje sporočilo v skladu z odstavkom 2, razen če država članica premestitve odobritev iz odstavka 4 izda manj kot dva tedna pred iztekom tega dvomesečnega roka. V tem primeru se lahko rok za zaključek postopka premestitve podaljša za obdobje, ki ne presega dodatnih dveh tednov. Poleg tega se lahko tudi ta rok podaljša za nadaljnje obdobje štirih tednov, če je to ustrezno in kadar Italija ali Grčija upravičita objektivne praktične ovire, ki preprečujejo izvedbo predaje.

Če se postopek premestitve v tem roku ne izvede in če se Italija in Grčija z državo članico premestitve ne dogovorita o razumnem podalšanju roka, ostaneta Italija in Grčija še naprej odgovorni za obravnavanje prošnje za mednarodno zaščito v skladu z Uredbo (EU) št. 604/2013.

11. Država članica premestitve prosilcu po njegovi premestitvi v skladu s členom 9 Uredbe (EU) št. 603/2013 odvzame prstne odtise in jih posreduje centralnemu sistemu Eurodac ter v skladu s členom 10 in po potrebi členom 18 navedene uredbe posodobi podatkovne nize.

Člen 6

Pravice in obveznosti prosilcev, za katere se uporablja ta sklep, za mednarodno zaščito

1. Najpomembnejše vodilo držav članic pri izvajanju tega sklepa je korist otroka.
2. Države članice zagotovijo, da so družinski člani, ki spadajo na področje uporabe tega sklepa, premeščeni na ozemlje iste države članice.
3. Preden Italija in Grčija sprejmeta odločitev o premestitvi, prosilca obvestita o postopku premestitve v skladu s tem sklepom v jeziku, ki ga razume ali za katerega se lahko upravičeno domneva, da ga razume.
4. Italija in Grčija po sprejetju odločitve o premestitvi prosilca in pred dejansko premestitvijo zadevno osebo pisno seznanita z odločitvijo o njeni premestitvi. V odločitvi je navedena država članica premestitve.
5. Od prosilca ali upravičenca do mednarodne zaščite, ki vstopi na ozemlje države članice, ki ni država članica premestitve, ne da bi izpolnjeval pogoje za bivanje v tej drugi državi članici, se zahteva takojšnja vrnitev. Država članica premestitve mora osebo ponovno sprejeti.

Člen 7

Operativna podpora Italiji in Grčiji

1. Da bi podprli Italijo in Grčijo, da bi bolje obvladovali izjemen pritisk na svoja azilna in migracijska sistema, ki je posledica sedanjega povečanja migracijskega pritiska na njunih zunanjih mejah, države članice z ustreznimi dejavnostmi, ki jih usklajuje EASO, Frontex ali druge ustrezne agencije, v sodelovanju z Italijo in Grčijo povečajo operativno podporo na področju mednarodne zaščite, zlasti po potrebi z zagotovitvijo nacionalnih strokovnjakov za naslednje podporne dejavnosti:
 - (a) razvrščanje državljanov tretjih držav, ki prispejo v Italijo in v Grčijo, kar vključuje njihovo natančno identifikacijo, odvzem prstnih odtisov in registracijo ter – kadar je ustrezno – registracijo njihovih prošenj za mednarodno zaščito, na zahtevo Italije in Grčije pa tudi njihovo začetno obravnavo;
 - (b) zagotavljanje informacij in po potrebi posebne pomoči prosilcem ali morebitnim prosilcem, za katere bi se v skladu s tem sklepom lahko sprejela odločitev o premestitvi;
 - (c) priprava in organizacija vrnitev državljanov tretjih držav, ki niso zaprosili za mednarodno zaščito ali nimajo več pravice ostati na ozemlju.
2. Poleg podpore iz odstavka 1 in zaradi lažjega izvajanja vseh faz postopka premestitve se Italiji in Grčiji po potrebi zagotavlja posebna podpora z ustreznimi dejavnostmi, ki jih usklajujejo EASO, Frontex in druge ustrezne agencije.

Člen 8

Dodatni ukrepi, ki jih sprejmeta Italija in Grčija

1. Italija in Grčija 16. septembra 2015 predložita Komisiji vsaka svoj časovni načrt, ki vključuje ustrezne ukrepe na področju azila, prvega sprejema in vračanja za krepitev zmogljivosti, kakovosti in učinkovitosti njunih sistemov na teh področjih, pa tudi ukrepe za zagotovitev ustreznega izvajanja tega sklepa. Italija in Grčija v celoti izvajata ta časovna načrta.

2. Če Italija ali Grčija ne izpolni obveznosti iz odstavka 1 tega člena, lahko Komisija, potem ko zadevni državi omogoči predstavitev njenega stališča, sklene, da za največ tri mesece začasno prekine uporabo tega sklepa v zvezi z zadevno državo članico. Komisija lahko takšno zamrznitev podaljša največ enkrat za dodatno obdobje do treh mesecev. Taka začasna prekinitve ne vpliva na postopke premestitve prosilcev, ki so se že začeli, potem ko jih je država članica premestitve odobrila v skladu s členom 5(4).

Člen 9

Nadaljnje izredne razmere

Če bi v državi članici zaradi nenadnega prihoda državljanov tretjih držav nastale izredne razmere, lahko Svet na predlog Komisije in po posvetovanju z Evropskim parlamentom sprejme začasne ukrepe v korist zadevne države članice v skladu s členom 78(3) PDEU. Takšni ukrepi lahko, če je ustrezno, vključujejo začasno prekinitve sodelovanja zadevne države članice pri premestitvah v skladu s tem sklepom ter morebitne izravnalne ukrepe za Italijo in Grčijo.

Člen 10

Finančna podpora

Država članica premestitve za vsako osebo, premeščeno v skladu s tem sklepom, prejme pavšalni znesek 6 000 EUR. Ta finančna podpora se dodeli po postopkih iz člena 18 Uredbe (EU) št. 516/2014.

Člen 11

Sodelovanje s pridruženimi članicami

Italija ali Grčija lahko ob pomoči Komisije sklene dvostranske dogovore z Islandijo, Lihtenštajnom, Norveško ali Švico o premestitvi prosilcev z ozemlja Italije oziroma Grčije na ozemlje navedenih držav. V navedenih dogovorih se ustrezno upoštevajo osrednji elementi tega sklepa, zlasti tisti, ki se nanašajo na postopek premestitve ter pravice in obveznosti prosilcev.

Člen 12

Poročanje

Komisija na podlagi informacij, ki jih sporočijo države članice in ustrezne agencije, Svetu vsakih šest mesecev poroča o izvajanju tega sklepa.

Obenem Komisija na podlagi informacij, ki jih sporočita Italija in Grčija, Svetu vsakih šest mesecev poroča o izvajanju časovnih načrtov iz člena 8.

Člen 13

Začetek veljavnosti

1. Ta sklep začne veljati dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.
2. Uporablja se do 17. septembra 2017.

3. Uporablja se za osebe, ki prispejo na ozemlji Italije in Grčije med 16. septembrom 2015 in 17. septembrom 2017, ter za prosilce, ki so na ozemlji navedenih držav članic prispeli po 15. avgustu 2015.

V Bruslju, 14. septembra 2015

Za Svet
Predsednik
J. ASSELBORN
